

Hoe ik nu leef

MEG ROSOFF

HOE IK
NU LEEF

Vertaald door Jenny de Jonge

moon

Lees ook van Meg Rosoff:

Wat ik was

Niemandsbuid

In het begin was er... Bob

De vertaler ontving voor deze vertaling een werkbeurs van
de Stichting Fonds voor de Letteren

Eerste druk 2005

Negende druk 2015

© 2004 Meg Rosoff

Oorspronkelijke titel *How I Live Now*

Nederlandse vertaling © 2005 Jenny de Jonge en Moon, Amsterdam

Omslagfoto Nils Weymann

Omslagontwerp Ingrid Bockting

Opmaak binnenwerk Peter de Lange

ISBN 978 90 488 3029 9

ISBN 978 90 488 3034 3 (e-book)

NUR 285/302

www.uitgeverijmoon.nl

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

Moon is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Voor Debby

DEEL EEN

Ik heet Elisabeth, maar niemand heeft me ooit zo genoemd. Mijn vader keek even naar me toen ik geboren werd en moet gedacht hebben dat ik het gezicht had van een deftig en droevig iemand zoals een ouderwetse koningin of een overleden persoon, maar ik ben heel gewoon geworden, niks bijzonders. Mijn leven was ook heel gewoon. Van begin af aan meer een Daisy dan een Elisabeth.

Maar de zomer dat ik naar Engeland ging om bij mijn familie te logeren veranderde alles. Dat kwam voor een deel door de oorlog, die wel meer dingen veranderd zal hebben, maar van het leven voor de oorlog weet ik sowieso niet veel meer dus dat telt niet mee voor mijn verhaal, wat dit is.

Voor het grootste deel veranderde alles door Edmond.
En het kwam zo.

Ik kom uit dat vliegtuig, ik vertel zo waarom, en sta op het vliegveld van Londen om me heen te kijken naar een wat oudere vrouw die ik van foto's ken en die mijn tante Penn is. De foto's zijn van vroeger, maar ze leek het type voor een grote halsketting en platte schoenen, en misschien zoiets als een strakke zwarte of grijze jurk. Maar dat is nattevingerwerk omdat ze altijd alleen maar met haar gezicht op de foto's stond.

Hoe dan ook, ik kijk en kijk en iedereen gaat weg en mijn mobiel doet niks en ik denk O Fijn, nu laten ze me ook op het vliegveld in de kou staan dat maakt dan twee landen waar ze me niet moeten, en dan zie ik dat iedereen weg is behalve dat joch dat op me afkomt en zegt Jij moet Daisy zijn. En als ik opgelucht kijk doet hij dat ook en zegt Ik ben Edmond.

Hallo Edmond, zei ik, aangenaam, en ik bekijk hem even goed om te zien of ik een idee kan krijgen van wat mijn nieuwe leven bij mijn tante gaat worden.

Laat ik voor ik het vergeet vertellen hoe hij eruitziet want dat is niet precies wat je van een doorsneeveertienjarige zou verwachten met zijn SIGARET en haar dat eruitziet alsof hij er zelf in het pikkedonker in heeft zitten hakken, maar afgezien daarvan lijkt hij sprekend op zo'n straathond, je weet wel die je bij het hondenasiel tegenkomt en die iets hoopvol en liefs

heeft en zijn neus meteen in je hand duwt nadat hij met een soort waardigheid naar je toe is gekomen en waarvan je gelijk weet dat je hem mee naar huis zult nemen. Nou, zoiets.

Behalve dat hij mij mee naar huis nam.

Ik neem je koffer wel, zei hij en hoewel hij ongeveer een meter korter is dan ik en armen heeft die niet dikker zijn dan een hondenpoot, pakt hij mijn koffer maar ik pak hem terug en zeg Waar is je moeder, zit ze in de auto?

En hij lacht en neemt een trekje van zijn sigaret wat ik – ook al weet ik dat je van roken doodgaat en zo – een beetje stoer vind, maar het kan best dat alle kinderen in Engeland sigaretten roken. Ik zeg niks voor het geval het algemeen bekend is dat de leeftijd voor roken in Engeland rond de twaalf ligt en ik door er een punt van te maken uiteindelijk voor gek sta terwijl ik hier krap vijf minuten ben. Hoe dan ook, hij zegt Mam kon niet naar het vliegveld komen omdat ze zit te werken en je bent je leven niet zeker als je haar onderbreekt terwijl ze zit te werken en verder leek het of iedereen ergens anders was dus ben ik maar hiernaartoe gereden.

Toen keek ik hem vreemd aan.

Jij bent hiernaartoe gereden? Jij bent **HIERNAARTOE GEREDEN?** Ja hoor, dan ben ik de privé-secretaresse van de hertogin van Panama.

En toen haalde hij een beetje zijn schouders op en hield zijn hoofd een beetje scheef als een hondenasielhond en wees naar een zwarte jeep die bijna uit elkaar viel en deed het portier open door zijn hand naar binnen te steken door het openstaande raam en de hendel naar boven te trekken en er een ruk aan te geven. Hij gooide mijn koffer achterin, hoewel het meer

op duwen leek, omdat hij nogal zwaar was, en zei toen Stap in nicht Daisy, en ik kon niks anders bedenken en dus stapte ik in.

Ik ben dit nog allemaal aan het verwerken als hij in plaats van de borden met Uitgang te volgen de auto het gras op draait en naar een bord aan de overkant rijdt waarop Verboden In Te Rijden staat en natuurlijk Rijdt hij er In en hotst dan links door een greppel en plotseling zitten we op de snelweg.

Wil je wel geloven dat ze daar dertieneneenhalve pond rekenen voor een uurtje parkeren? zegt hij.

Nou om eerlijk te zijn geloof ik gewoon nergens wat van terwijl ik in de auto zit bij dat magere joch dat zit te paffen en aan de verkeerde kant van de weg rijdt en laten we wel zijn wie zou er nou niet vinden dat Engeland een raar land is.

En toen keek hij me weer op die rare hondjesmanier van hem aan, en hij zei Je went er wel aan. Wat ook vreemd was, want ik had niks hardop gezegd.

Ik viel in de jeep in slaap omdat het een heel eind was naar hun huis en als ik een snelweg voorbij zie schieten vallen mijn ogen altijd dicht. En toen ik ze weer opendeed stond daar dat welkomstcomité me door het raam aan te staren en het bestond uit drie kinderen, een geit en een stel honden die naar me later verteld werd Jet en Gin heetten, en op de achtergrond zag ik een paar katten die eenden achternazaten die om de een of andere reden op het gazon rondwaggelden.

En even was ik zo blij dat ik vijftien was en uit New York kwam want ook al heb ik niet echt Alles Al Gezien, ik ken het allemaal wel en ik heb een van de beste O-Ja-Dat-Doe-Ik-Ook-Altijd-gezichten van iedereen die ik ken. Dat gezicht zette ik op dat moment op, ook al werd ik als ik eerlijk ben door dit alles nogal overdonderd, omdat ik niet wilde dat ze dachten dat kinderen uit New York niet minstens even cool zijn als Engelse kinderen die toevallig in enorme oude huizen wonen en geiten en honden hebben en de hele zoi.

Nog steeds geen tante Penn, maar Edmond stelt me voor aan de rest van de familie die Isaac, Osbert en Piper heten, namen waar ik liever maar niks over zeg. Isaac is Edmonds tweelingbroer, en ze zien er precies hetzelfde uit, alleen zijn Isaacs ogen groen en hebben die van Edmond dezelfde kleur als de lucht, die toen grijs was. Eerst was ik het meest op Piper gesteld

omdat ze me gewoon recht aankeek en zei We zijn blij dat je er bent Elisabeth.

Daisy, verbeterde ik haar, en ze knikte op een plechtig soort manier waardoor ik zeker wist dat ze het zou onthouden.

Isaac begon mijn koffer naar het huis te sjouwen maar Osbert die de oudste is ging achter hem aan en pakte hem met een arrogant air af, en verdween ermee in huis.

Voordat ik je vertel wat er daarna gebeurde, moet ik je over het huis vertellen, dat eigenlijk niet te beschrijven is als de enige huizen waarin je hebt gewoond appartementen in New York zijn.

Ten eerste moet je weten dat het huis zo'n beetje op instorten staat, maar om een of andere reden wordt het daar niet minder mooi door. Het is gebouwd van grote brokken gelige steen, heeft een steil dak en ligt in een L-vorm rond een grote binnenplaats met dikke kiezels die in de grond vastzitten. Het korte deel van de L heeft een brede ronde deuropening en was vroeger de stal maar is nu de keuken en is gigantisch, met bakstenen vloeren in zigzagpatroon en grote ramen over de hele voorkant en een staldeur die altijd openstaat Zolang het niet echt sneeuwt, zegt Edmond.

Aan de voorkant klimt een enorme wingerd tegen het huis op met zo'n dikke stam dat hij al honderden jaren oud moet zijn maar er zitten nog geen bloemen aan, omdat het nog te vroeg is denk ik. Achter het huis en een paar stenen treden op ligt een vierkante tuin omgeven door hoge stenen muren en daarin staan honderdduizend bloemen allemaal in verschillende tinten wit al te bloeien. In een hoek staat een stenen engel die zo groot is als een kind, heel erg verweerd, met toegevouwen

vleugels en Piper vertelde dat het een kind was dat honderden jaren geleden in het huis woonde en in de tuin is begraven.

Als ik later de gelegenheid krijg om in het huis rond te kijken merk ik dat de binnenkant nog een stuk ingewikkelder is dan de buitenkant met rare gangen die nergens naartoe schijnen te gaan en kleine slaapkamers met schuine plafonds weggestopt boven aan de trap. Alle trappen kraken en voor geen enkel raam hangen er gordijnen en alle kamers lijken gigantisch na wat ik gewend ben – vol met grote oude gemakkelijke meubels en schilderijen en boeken en grote open haarden waar je in kan staan en overal zijn dieren neergezet om het nog echter oud-Engels te laten lijken.

De badkamers blijken ook nogal ouderwets te zijn of misschien is antiek een beter woord en maken enorme herrie als je daar iets privé wilt doen.

Achter het huis ligt ontzettend veel landbouwgrond waarvan een deel eruitziet als een wei en andere stukken beplant zijn met aardappelen en weer andere net in bloei komen met een citroengeel kleurtje waarvan Edmond zegt dat het koolzaad is waarvan ze koolzaadolie maken maar bij olie denk ik aan Texas en bij zaad aan weer iets heel anders.

Er is een boer die het land bewerkt omdat tante Penn altijd Belangrijk Werk In Verband Met Het Vredesproces te doen heeft en trouwens geen idee heeft van het boerenbedrijf volgens Edmond. Maar ze houden schapen en geiten en katten en honden en kippen. Voor de sier zei Osbert op licht spottende toon en bij hem heb ik het gevoel dat hij hier de enige is die me aan mensen uit New York doet denken.

Edmond en Piper en Isaac en Osbert, en Jet en Gin de zwart-

witte honden, en een zootje katten gingen allemaal eerst de keuken in en aan of onder een houten tafel zitten en iemand zette thee en toen staarden ze me allemaal aan alsof ik een bezienswaardigheid was die ze uit een dierentuin hadden laten komen en ze stelden me een heleboel vragen op een veel beleefdere manier dan je ooit in New York zou meemaken, waar kinderen gewoon zouden wachten tot er een volwassene op zo'n gemaakt vrolijke manier binnenkwam om koekjes op een schaal te leggen en je je naam liet zeggen.

Na een tijdje begon ik me suffig te voelen en dacht Tjonge, nu zou ik wel een glas ijskoud water kunnen gebruiken om mijn hoofd helder te krijgen. En toen ik opkeek stond Edmond daar met uitgestoken hand en een glas water met ijsblokjes, en nog steeds met die vage glimlach, naar me te kijken en hoewel ik daar toen nog niet zoveel bij dacht, zag ik wel dat Isaac op een vreemde manier naar Edmond keek.

Toen stond Osbert op en ging weg, hij is zestien en de oudste of heb ik dat al gezegd, en dat betekent dat hij een jaar ouder is dan ik. Piper vroeg of ik de dieren wilde zien, of even wilde gaan liggen, en ik zei gaan liggen omdat ik al voor mijn vertrek uit New York niet echt aan mijn portie slaap was toegekomen. Ze keek teleurgesteld, even maar, en ik voelde me echt zoveel meer moe dan beleefd dat het me nauwelijks kon schelen.

Ze nam me mee naar boven naar een kamer aan het eind van een gang die een cel voor een monnik zou kunnen zijn – tamelijk klein en sober met dikke witte muren die niet recht waren zoals nieuwe muren, en een enorm raam met allemaal kleine ruitjes van geel- en groenachtig glas. Er lag een grote gestreep-

te kat onder het bed en er stonden wat narcissen in een oude fles en opeens leek die kamer de veiligste plek waar ik ooit was geweest, en zo zie je maar weer hoe mis je het kunt hebben over wat je te wachten staat maar nu loop ik weer op de zaak vooruit.

We schoven mijn koffer in een hoek, en Piper kwam binnen met een vracht oude dekens en zei verlegen dat ze lang geleden geweven waren van de schapen op de boerderij en dat de zwarte dekens van de zwarte schapen waren.

Ik trok de zwarteschapendeken over mijn hoofd en deed mijn ogen dicht en zonder dat ik kon zeggen waarom, kreeg ik het gevoel dat ik hier al eeuwen thuishoorde maar dat zou weleens een vrome wens geweest kunnen zijn.

En toen viel ik in slaap.

Het was niet mijn bedoeling om bijna een hele dag en nacht te slapen, maar dat gebeurde wel. En toen ik wakker werd bedacht ik dat het wel heel erg raar was om duizenden kilometers van huis in het bed van een ander te liggen met een grijzig licht en een vreemde stilte om je heen die je nooit in New York zult aantreffen waar het verkeer je dag en nacht met een soort constante brom gezelschap houdt.

Het eerste wat ik deed was op mijn mobiel kijken of er iemand gebeld had maar het enige wat ik zag was GEEN NETWERK en ik dacht Godallemachtig dat heet beschaving en voelde een lichte paniek en moest aan die film denken waarin ze zeggen Niemand Kan Je Horen Gillen. Maar toen liep ik naar het raam en keek naar buiten en daar zag ik een heel klein sliertje roze licht waar de zon waarschijnlijk net bezig was op te komen en er hing een doodstille grijze mist boven de schuur en de tuinen en de velden, en alles was heel rustig en mooi en ik bleef kijken en verwachtte elk moment een hert of misschien wel een eenhoorn langs te zien draven op weg naar huis na een zware nacht maar ik zag niets behalve een paar vogels.

Na een tijdje kreeg ik het koud en kroop terug onder de dekens.

Ik was te verlegen om mijn kamer uit te gaan, dus bleef ik liggen en dacht aan mijn oude huis waardoor ik helaas aan

Davina de Duivelin moest denken, die de ziel van mijn vader via zijn je-weet-wel leegzoog en zich vervolgens met duivelsgebroed liet schoppen dat Leah en ik, als het te voorschijn komt, Damian zullen noemen ook al is het een meisje.

Volgens mijn beste vriendin Leah had D. de D. mij het liefst langzaam willen vergiftigen tot ik zwart zag en opzwol als een varken en onder helse pijnen zou sterven maar ik denk dat haar plan mislukte omdat ik het vertikte om iets te eten en ten slotte heeft ze ervoor gezorgd dat ik weggestuurd werd om duizenden kilometers verderop bij een paar neven en een nicht te gaan logeren die ik nog nooit had gezien terwijl zij en paps en het duivelsgebroed vrolijk hun gang konden gaan. Als het haar bedoeling was om ook maar in de verste verte iets aan het eeuwenoude slechte imago van stiefmoeders te doen, dan heeft ze een Grote Dikke Nul gescoord.

Voordat ik mezelf had opgefokt tot een complete aanval van hyperventilatie, hoorde ik een heel klein geluidje aan de deur en daar was Piper weer die naar binnen keek en toen ze zag dat ik wakker was een blij piepje gaf als een muizenkreetje en vroeg Of ik een kop thee wilde?

Oké zei ik, en daarna Graag, toen ik bedacht dat ik beleefd moest zijn, en ik lachte naar haar omdat ik haar nog steeds mocht vanwege gisteren. En als mist zweefde ze weg op kattenpootjes.

Ik liep weer naar het raam en keek naar buiten en zag dat de mist was opgetrokken en alles was ontzettend groen en toen trok ik een stel kleren aan en slaagde erin de keuken te vinden na eerst per ongeluk een paar behoorlijk maffe kamers te hebben ontdekt, en Isaac en Edmond zaten daar marmelade op

toast te eten en Piper was thee voor mij aan het zetten en leek erover in te zitten dat ik uit bed had moeten komen om het te krijgen. In New York houden negenjarigen zich daar over het algemeen niet mee bezig, maar wachten af tot een volwassene dat voor hen doet, dus ik was onder de indruk van haar zelfstandige optreden maar begon me ook af te vragen of die goeie oude tante Penn misschien overleden was en ze geen van allen wisten hoe ze me dat moesten vertellen.

Mam heeft de hele nacht gewerkt, zei Edmond, dus is ze naar bed maar ze komt eruit voor de lunch en dan zie je haar.

Was dat probleem ook weer opgelost, dank je wel Edmond.

Terwijl ik mijn thee dronk kon ik zien dat Piper ergens mee zat en me iets wilde vertellen en ze bleef maar naar Edmond en Isaac kijken die gewoon terugkeken en uiteindelijk zei ze Ga alsjeblieft mee naar de schuur Daisy. En het alsjeblieft klonk meer als een bevel dan als een verzoek, en ze keek haar broers aan met een blik van Ik kon er niks aan doen! En toen ik opstond om met haar mee te gaan deed ze iets heel liefs, namelijk mijn hand vasthouden en ik had zin om haar te knuffelen, vooral omdat Lief Zijn voor Daisy de laatste tijd niemands hobby was geweest.

In de schuur, die naar dieren rook maar op een prettige manier, liet ze me een zwart-wit minibokje zien met vierkante ogen en stompe hoorntjes en met een bel aan een rode halsband rond zijn nek en zei dat hij Dingdong heette en dat hij haar bok was maar als ik wilde mocht ik hem hebben en toen knuffelde ik haar wel omdat Piper en het lieve babybokje precies even lief waren.

Toen liet ze me een stel schapen zien met warrige langharige

vachten en een paar kippen die blauwe eieren legden en ze vond er een in het stro dat nog warm was en gaf het aan mij en ook al wist ik niet wat ik aan moest met een ei dat rechtstreeks uit een kippenachterste kwam vond ik het toch een aardig gebaar.

Ik kan haast niet wachten om Leah over deze plek te vertellen.

Na een poosje werd ik nogal rillerig en zei tegen Piper dat ik even moest gaan liggen en ze keek me bezorgd aan en zei Je moet wat eten want je bent te mager en ik zei Christus Piper begin jij nou ook al het is gewoon jetlag, en ze keek gekwetst maar Jezus, die oude grammofoonplaat hoef ik niet te horen van mensen die ik nauwelijks ken.

Toen ik weer opstond was er soep en kaas en een enorm brood in de keuken en tante Penn was er en toen ze me zag kwam ze meteen op me af en sloeg haar armen om me heen en deed een stap achteruit en keek naar mijn gezicht en zei alleen maar Elisabeth, alsof daarachter een punt kwam, en vervolgens na een tijdje Je lijkt precies op je moeder, wat natuurlijk ontzettend overdreven was omdat die mooi was en ik niet. Tante Penn heeft dezelfde ogen als Piper, een en al ernst en aandacht en toen we aan tafel gingen voor de lunch schepte ze geen soep voor me op of iets dergelijks maar zei alleen maar Ga je gang, Daisy, pak maar waar je zin in hebt.

Ik vertelde hun alles over paps en Davina de Duivelin en over Damian het duivelsgebroed en ze moesten lachen maar je kon zien dat ze een beetje medelijden met me hadden, en tante Penn zei Nou Hun Verlies Is Onze Winst, wat aardig was zelfs al zei ze het alleen maar uit beleefdheid.

Ik probeerde naar haar te kijken zonder dat het te veel in de gaten liep omdat ik hoopte iets te weten te komen over de moeder die ik nauwelijks heb gekend, over hoe ze eruitzag en wat ze deed. Ze nam de tijd om me veel over mijn leven te vragen en luisterde heel aandachtig naar de antwoorden alsof ze ergens achter wilde komen over mij maar niet op de manier van de meeste volwassenen, die doen alsof ze luisteren en ondertussen aan iets anders denken.

Ze vroeg hoe het met mijn vader ging en zei dat ze hem al jaren niet had gezien en ik zei dat alles goed met hem was en dat hij alleen een slechte smaak voor vriendinnen had, maar dat hij zich waarschijnlijk veel beter voelde nu ik er niet was om hem daar dag en nacht aan te herinneren.

Toen lachte ze met een raar glimlachje alsof ze haar best moest doen om niet in lachen of huilen uit te barsten, en toen ik naar haar ogen keek kon ik zien dat ze aan mijn kant stond wat voor mij weer eens wat anders was en misschien iets te maken had met dat mijn moeder haar overleden jongere zus was.

Er werd aardig wat geruzied en gekletst tijdens de lunch en behalve dat ze met mij praatte bemoeide ze zich er niet echt mee maar leek alleen toe te kijken, en alles bij elkaar genomen moet ik zeggen dat je bij haar vooral het gevoel kreeg dat ze een beetje verstrooid was, ik neem aan door het werk dat ze deed.

Een tijdje later toen iedereen zat te kletsen legde ze haar hand op mijn arm en zei zachtjes alleen tegen mij dat ze wilde dat mijn moeder hier was om te zien wat voor levendig meisje ik was geworden en ik dacht Levendig? Dat is wel een raar woord en ik vroeg me af of ze eigenlijk niet Opgefokt bedoel-

de. Maar aan de andere kant misschien ook niet omdat ze me niet het type leek dat manieren gaat zitten uitdenken om zo hatelijk mogelijk over te komen, in tegenstelling tot sommige andere mensen die ik ken.

Nadat ze nog een tijdje naar me had zitten kijken tilde ze voorzichtig haar hand op en streek het haar uit mijn gezicht en dat maakte me op de een of andere manier ongelooflijk droevig en toen zei ze op spijtige en ernstige toon dat ze het jammer vond maar dat ze aan het eind van de week een lezing moest geven in Oslo over de Toenemende Oorlogsdreiging en nog werk te doen had en of ik haar dus wilde excuseren? Ze zou maar een paar dagen in Oslo blijven en de kinderen zouden goed voor me zorgen. En ik dacht daar zul je die oorlog weer hebben, die duikt altijd weer op als een duveltje uit een doosje.

Ik dacht niet lang over de oorlog na omdat het me de keel uithing dat iedereen al minstens vijf jaar wauwelde over Komt Er Een Of Komt Er Geen en toevallig weet ik dat we er toch niks tegen konden doen dus waarom zouden we het er dan over hebben?

Op de momenten dat ik zulke dingen dacht zag ik soms Edmond naar me kijken op die eigenaardige aandachtige manier van hem en soms keek ik met dezelfde uitdrukking terug om te zien wat hij zou zeggen. Maar meestal lachte hij alleen maar en deed zijn ogen half dicht en leek dan helemaal op een Wijze Hond en ik dacht Als blijkt dat dit joch vijftendertig is zou het me niet verbazen.

Dus dat was ongeveer alles wat er voorviel op mijn eerste bewuste dag in Engeland, en tot dan toe vond ik het Leven Bij

Mijn Tante prima in orde en een enorme verbetering vergeleken bij mijn zogenaamde leven thuis in Eighty-sixth Street.

Later die nacht hoorde ik ergens in het huis de telefoon overgaan en ik vroeg me af of het mijn vader was die belde om te zeggen Hé het was een vergissing om mijn enige dochter naar een ander land te sturen vanwege de meedogenloze grillen van een of andere sluwe heks maar tegen die tijd was ik te slaperig om uit bed te komen en op zoek te gaan naar een sleutelgat om mijn oor tegenaan te leggen. Dus zoals je ziet, deed de lucht van het land me al erg goed.